

22112229

DANISH B – STANDARD LEVEL – PAPER 1
DANOIS B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
DANÉS B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 13 May 2011 (afternoon)
Vendredi 13 mai 2011 (après-midi)
Viernes 13 de mayo de 2011 (tarde)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'Épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A

DER VAR ENGANG...

De berømte, amerikanske DreamWorks-studier har planer om at lave en tegnefilm med Gjøltrolde, der blev opfundet i Danmark. DreamWorks Animation står blandt andet bag tegnefilmsucceser som "Sådan træner du din drage", "Shrek", "Kung Fu Panda" og "Madagascar".

5 Troldene blev opfundet af træsnitteren og fabrikanten Thomas Dam og blev uhyre populære i 1960'erne. I 1990'erne oplevede troldene en renæssance. – Min far ville have været meget glad, hvis han havde vidst, at hans trolde har fundet deres drømmepartner i DreamWorks Animation, siger Niels Dam, der ejer familieforetagendet i dag.

10 Meget vand er strømmet gennem Limfjorden siden fiskersønnen, og skaberen af troldene Thomas Dam skar den første trolde efter sit eget spejlbillede, i et stykke træ. Thomas Dams familie var dengang meget fattige og træskærearbejdet var deres eneste indkomst. Ingen anede, at disse små væsener engang skulle blive verdensberømte.

15 Hele den lille familie gik i gang med at lave mindre troldefigurer. Alt sammen lavet i hånden. Det var et kæmpe arbejde, men salget gik godt og gav brød på bordet. Snart blev det lille baghus for småt, og man blev nødt til at bygge en egentlig fabrik. Salget voksede støt op gennem tresserne, og tusindvis af trolde rejste ud i den store verden.

Ifølge de gamle eventyr har trolde magiske evner. De elsker at få dig til at smile og være glad. Nogen siger, at trolde også bringer held.

TEKST B

MØD DEN DANSKE ROLIGAN

Man har sunget "Vi sejler op ad åen" på tribunerne siden 1986. **De** er malet røde og hvide i hele hovedet, ses sjældent uden en fadøl, og har en svaghed for tvivlsomme hovedbeklædninger som vikingehjelme, sombreroer og klaphatte. Den danske roligan har været kendt som begreb siden 1980'erne, hvor dansk fodbold fejrede nogle af sine største triumfer.

5

Begrebet "roligan" opstod som modspil til det engelske "hooligan", **som** hærgede alverdens fodboldstadions med vold og hærværk. De danske roligans skulle være et modstykke til netop **dette**, og da foreningen De Danske Roligans blev stiftet den 17. april 1986 var det med ambitionen om at være "verdens bedste fodboldpublikum" og med et motto, der lyder "fodbold uden vold".

10

De mål gælder stadig, lyder det fra Søren Herskind, næstformand hos Foreningen De Danske Roligans. »Der er ingen forskel fra dengang og nu. Vi er fredelige og fulde af fest og farver,« lyder det fra den meget glade næstformand, **der** i går eftermiddags befandt sig på et værtshus i den sydafrikanske by Johannesburg.

15 Den typiske roligan er ifølge næstformanden en mand, selv om "der skam er plads til kvinder". Det danske landsholds svingende præstationer er heller ikke noget, der rører en ægte roligan.

»Overhovedet ikke. Er man roligan, støtter man landsholdet, uanset om **de** taber eller ej,« siger Søren Herskind, der dog ikke vil spå om dagens VM kamp.

TEKST C

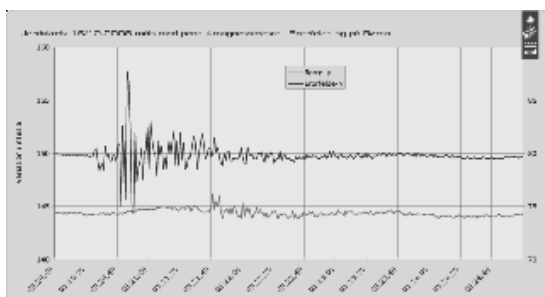
DANSKE JORDSKÆLV

I Danmark registreres hvert år 5 til 10 jordskælv.

Man skal muligvis helt tilbage til 1904, før Danmark sidst blev rystet så kraftigt af naturens kræfter som her til morgen den 16. december, 2008 ved 6-tiden med et jordskælv på 4,7 med epicenter i Sydsverige. Det var en ualmindelig sjælden begivenhed, der her til morgen satte sig dybt i kroppen på titusindvis af sjællændere og sydsvenskere.

Der går nemlig typisk et par år mellem rystelser så kraftige i vores egn af verden, at de overhovedet kan registreres af andet end instrumenter. Og man skal i hvert fald tilbage til 2004 – ja, måske i virkeligheden helt tilbage til 1904, før man kan tale om, at et jordskælv blev mærket så dramatisk, som tilfældet var her til morgen.

I modsætning til dagens skælv havde jordskælvet 21. september 2004 sit epicenter mange hundrede kilometer fra Danmark, nemlig i den russiske enklave Kaliningrad. Her blev et skælv på hele 5,5 på richterskalaen udløst, hvilket var tilstrækkeligt til at få højhuse til at svaje og mennesker til at løbe panisk ud af deres boliger. Men fra Kaliningrad spredte rystelserne sig gennem undergrunden til et enormt område.

På Flyvestation Aalborg næsten 700 km fra epicenteret mærkede en flyveleder således, at kontroltårnet svajede mærkbart. Men i Sverige gik det endnu mere rystende for sig. I Øresundsbyen Landskrona bare 25 km fra København evakuerede man samtlige 300 mennesker i byens rådhus af frygt for, at det skulle styrte sammen. På Sjælland blev det følt af mindst 100 personer, der beskrev, at

rystelserne havde fået dem til at tro, at der var en stor lastvogn, der havde parkeret i deres baghave.

Det skyldes, at Sverige i modsætning til Danmark står næsten direkte på klippegrund, hvilket overfører svingningerne i jorden væsentligt mere direkte til overfladen. I Danmark er der ofte flere kilometer ned til grundfjeldet, hvorfor det mellemliggende jordlag kan optage en stor del af svingningerne.

I 1985 blev et jordskælv på 4,7 richter – altså af omtrent samme størrelse som morgens skælv – udløst i Kattegat mellem Anholt og Kullen i Skåne. Men der er intet, der tyder på, at den rystelse blev mærket af lige så mange mennesker, som dagens skælv, der jo havde epicenter i Sydsverige.

Vi skal derfor formentlig tilbage til 1904, før vi støder på et lige så mærkbart jordskælv som dagens chok. Det havde epicenter helt oppe i Oslofjorden, var på ca. 5,0 richter og blev mærket over det halve Danmark, Vestsverige og Sydnorge.

TEKST D

MODERNE MUSIKFORMER PÅ GRØNLAND

Efter 2. Verdenskrig gav den teknologiske udvikling den grønlandske befolkning mulighed for at få kontakt til verden uden for Grønland. Efterhånden voksede der en både politisk orienteret og veluddannet ungdom frem i 1970'ernes Grønland. Oprør og løsrivelsestanker – en reaktion imod den *danisering*, som prægede det grønlandske samfund – var vigtige budskaber i musikken. Sociale problemer og frustrationer fik en central placering i de oftest socialistiske sangtekster. Samtidigt blev den grønlandske identitet vigtigere og vigtigere. Musikken fik et mere grønlandsk præg, der blev sunget på grønlandsk, og inuitternes trommesange blev inddraget. Denne periodes største band var rockbandet *Sume* og bandets to forsangere krydrede sangteksterne med en toastemmig vokal hentet fra den grønlandske salmesang.

I Grønland blev Sumes første pladeudgivelse fra 1973 købt af ca. 20% af den samlede grønlandske befolkning. Et ret imponerende salgstal, som næppe nogen anden har gjort dem efter. Med *Sume* var udgangspunktet for et aktivt, grønlandsk rockmiljø også blevet lagt.

I 1980'erne og 90'erne fortsatte den grønlandske musikscene med at udvide sig. Både techno, heavy metal, hip hop og rap har fundet vej til det grønlandske musiklandskab. I 1995 udkom den første plade fra et grønlandsk hip-hop band. Bandet hedder *Nuuk Posse* og rapper om, hvordan det er at være inuit og drengerøv i den grønlandske hovedstad.

Den grønlandske musik er på mange måder blevet en del af den globale landsby. Men forbindelsen til den oprindelige inuitkultur og den grønlandske mentalitet er ikke forsvundet. Sammenfaldene mellem den grønlandske trommedans og den nutidige grønlandske rap er heller ikke svære at få øje på. Begge musikformer har det verbale i centrum, og samtidigt skaber begge et rum, hvor humor, pralerier og verbal duellering kan erstatte slagsmål og vold.